

Gasvormige emissies melkveebedrijven

Innovatiedag
Verborgen rendement

PPP-Agro Advies, Melkvee Academie en Melkveeprroefbedrijf Zegveld

1 december 2010

Léon Šebek
Livestock Research

Gasvormige emissies melkveebedrijf

- Waar gaat het over?
- Wat is het probleem?
- Waar op afrekenen?
- Hoe sturen?

Gasvormige emissies melkveebedrijf

• Broeikasgassen

- Methaan
- Lachgas
- Kooldioxide

• Klimaatverandering

- Kyoto, Convenant Schone en zuinige agrosectoren

• Ammoniak

- Vermesting
- Verzuring
- Fijn stof

- NEC, emissieplafond

Ammoniak emissie (kton/jaar) Nederland

	1990	2000	2008	2010	2020
Plafond	-	-	-	raming 128	raming 128
Totaal	253	155	130	131	118
Overig	15	15	16	15	16
Landbouw	238	140	114	116	102
%landbouw	94	90	88	89	86
Rundvee	134	69	56	57	50
%landbouw	56	49	49	49	49
%totaal	53	45	43	44	42

Referentie emissie per 1000 kg melk

• Raming 2020

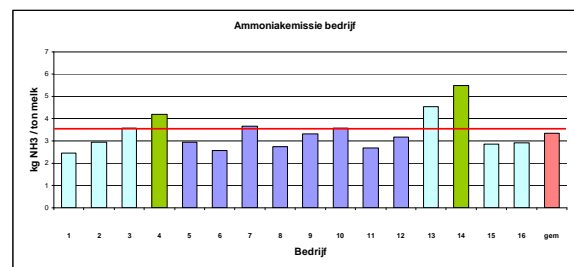
- 10-15% meer melk
- 45 kton ammoniak

• 12,5 miljard kg melk

• 3,6 g ammoniak per ton melk

Ammoniak K&K 2009 en referentie 2020

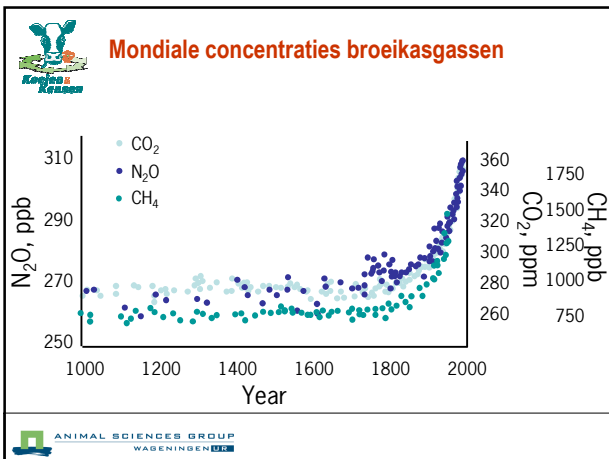
Sturen op ammoniakemissie

- Grootste emissies
  - Stal en mestopslag ..... ca. 35%
  - Aanwending (kunst)mest ....ca. 40-50%
- Verminderen mestproductie (N)!
  - Excretie N (BEX) ...minder eiwit in rantsoen
  - Minder dieren in de stal ...meer weiden
  - Minder jongvee

ANIMAL SCIENCES GROUP WAGENINGEN UR

Broeikasgassen

ANIMAL SCIENCES GROUP WAGENINGEN UR

Mondiale broeikasgasemissie

Wereldtotaal $33,3 \times 10^6$ megaton CO_2 eq FAO, 2006

- 72% CO_2 , 18% N_2O , 10% CH_4

Bijdrage veehouderij aan wereldtotaal:

- CO_2 : 9 % (ontbossing)
- N_2O : 65 % (bemesting)
- CH_4 : 23 % (pensfermentatie, mest)

- FAO: Veehouderij emissie 18% van totaal

ANIMAL SCIENCES GROUP WAGENINGEN UR

Convenant Schone en Zuinige Agrosectoren

- Rijksoverheid
  - LNV, VROM, EZ en Fin
- Primaire landbouwsectoren
  - Veehouderij (LTO), Akkerbouw, bloembollen, glastuinbouw, bosbouw en houtverwerkende industrie
- Agroindustrie
  - FNLI, PA en NEVEDI
- Platform Agrologistiek

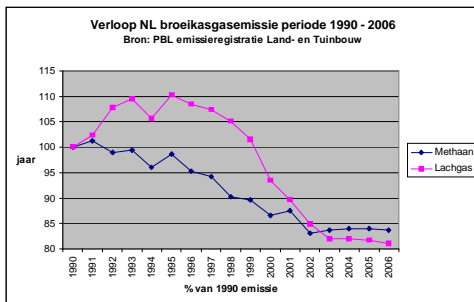
Doelstelling 2020

- 30% tov 1990 !

Per kg melk

Autonome emissie reductie

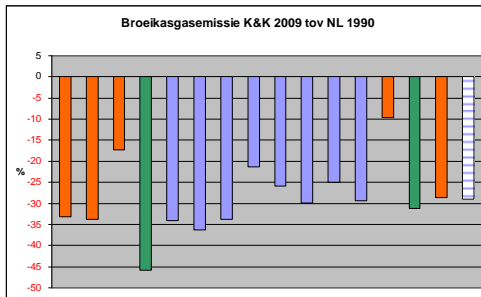

GHG emissie NL melkveebedrijven 1990 in g CO₂ eq per kg melk

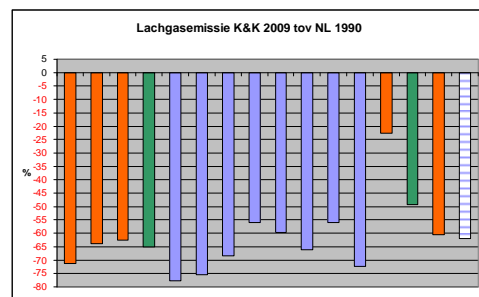
Referentie	Klei	Zand	Veen
Methaan	0,55	0,56	0,59
Lachgas	0,32	0,41	1,32
Kooldioxide	0,35	0,39	0,43
Totaal	1,22	1,36	2,34

Broeikasgasemissie K&K 2009 tov 1990

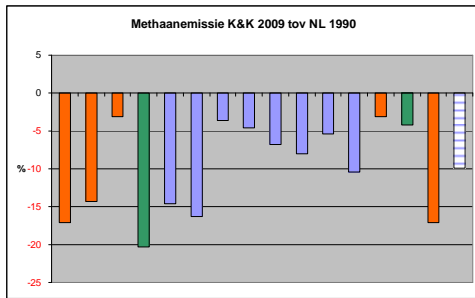

Lachgasemissie K&K tov 1990

Methaanemissie K&K tov 1990

Sturen GHG emissies

- Hoge N efficiëntie bodem/gewas (N_2O)
  - N overschot bodem omlaag
- Hoge efficiëntie benutting voer(energie)
  - Meer melk per koe
  - Minder jongvee
  - Meer mais ...met veel bestendig zetmeel
  - Meer zetmeel, minder suikers ... krachtvoer
  - Vetgehalte voer verhogen
  - Graskwaliteit (hoog VEM en ruw eiwit)

Dank u voor
de aandacht !

